

Από το σχολείο... στο σπίτι!

Δραστηριότητες
για γονείς και
παιδιά

Ερώτηση:

Τι κοινό έχουν ο προγραμματισμός των εβδομαδιαίων ή μηνιαίων εργασιών μας, οι τηλεφωνικές μας επικοινωνίες, η χρήση της κλεψύδρας και η συνεχής αύξηση του ύψους των παιδιών;

(Η απάντηση στη σελίδα 4!)

Μέσα στο σπίτι...

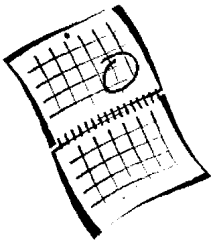
Κάθε σπίτι είναι γεμάτο αντικείμενα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν τη μάθηση και την ανάπτυξη των παιδιών: τη γλωσσική, την κοινωνική, τη συναισθηματική, τις μαθηματικές τους δεξιότητες, κ.ά. Πολλά από αυτά τα αντικείμενα οι ενήλικοι τα χρησιμοποιούμε καθημερινά χωρίς να σκεφτόμαστε τη δυνατότητα που μας δίνουν για παιχνίδια, διαλόγους ή δραστηριότητες με τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

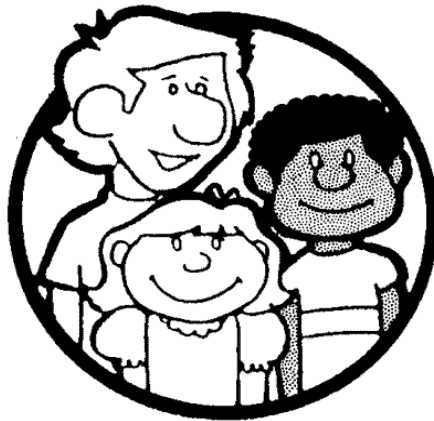
Ιδέες για δραστηριότητες

Ακολουθούν μερικές ιδέες για τρόπους με τους οποίους μπορεί η οικογένεια - γονείς, γιαγιάδες, παππούδες - να εμπλέξει τα παιδιά σε αυτό που ονομάζουμε «μαθησιακές στιγμές»: πρόκειται για στιγμές της καθημερινότητας όπου, χωρίς πίεση και ανάγκη για ιδιαίτερες γνώσεις και δεξιότητες από την πλευρά του ενήλικου, τα παιδιά μαθαίνουν ευχάριστα. Απλώς εκμεταλλευόμαστε αυτά που κάνουμε κάθε μέρα, με ή χωρίς αντικείμενα του σπιτιού!

Ημερολόγιο τοίχου

Σε ένα ημερολόγιο (μηνιαίο και καλύτερα τοίχου) σημειώστε τα ραντεβού σας, τις γιορτές που σας ενδιαφέρουν, τα γενέθλια μελών της οικογένειας ή σημαντικές για εσάς ημερομηνίες. Ενθαρρύνετε το παιδί σας να «σημειώνει» και τις δικές του δραστηριότητες (π.χ. το πάρτυ ενός φίλου) ή ό,τι άλλο θέλει να θυμάται με όποιον τρόπο μπορεί (μπορεί να χρησιμοποιεί διάφορα «σύμβολα», π.χ. μια τούρτα για το επόμενο πάρτυ, ή το όνομα του φίλου που κάνει το πάρτι κ.λπ.). Όποτε βρίσκετε ευκαιρία, αναρωτηθείτε «φωναχτά» παρουσία του παιδιού, «άραγε, πόσες μέρες πρέπει να περάσουν μέχρι να...» και μετρήστε μαζί με το παιδί.

Τηλέφωνο και τηλεφωνικός κατάλογος

Κάθε φορά που αναζητάτε κάποιο όνομα στον τηλεφωνικό κατάλογο (τον προσωπικό σας ή τον Χρυσό Οδηγό), ζητήστε από το παιδί να σας βοηθήσει να βρείτε το γράμμα από το οποίο αρχίζει το όνομα που ψάχνετε. Θα λειτουργήστε ως μοντέλο αν του δείξετε πως προχωράτε στην αναζήτηση και την εύρεση του συγκεκριμένου ονόματος (π.χ. «για να σκεφτούμε από πιο γράμμα αρχίζει το όνομα του...»). Ζητήστε του να σημειώσει τον αριθμό τηλεφώνου που βρήκατε. Να θυμάστε, ότι κάθε φορά που το παιδί σας βλέπει να σημειώνετε κάποια πληροφορία που σας δίνουν στο τηλέφωνο, του δείχνετε έμμεσα τη σημασία της γραφής στην καθημερινή μας ζωή. Όταν θέλετε να τηλεφωνήσετε κάπου, προτείνετε στο παιδί σας να πληκτρολογήσει τους αριθμούς που θα του λένε. Στην αρχή λένε έναν-έναν τους αριθμούς (π.χ. δύο, ένα, πέντε, οκτώ...), αργότερα δοκιμάζετε και τους διψήφιους (π.χ. είκοσι δύο, δεκαπέντε...).

Ρολόι & κλεψύδρα

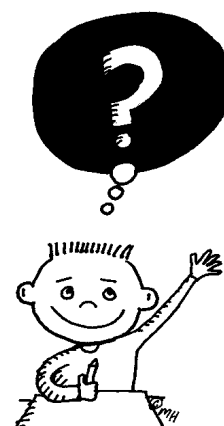
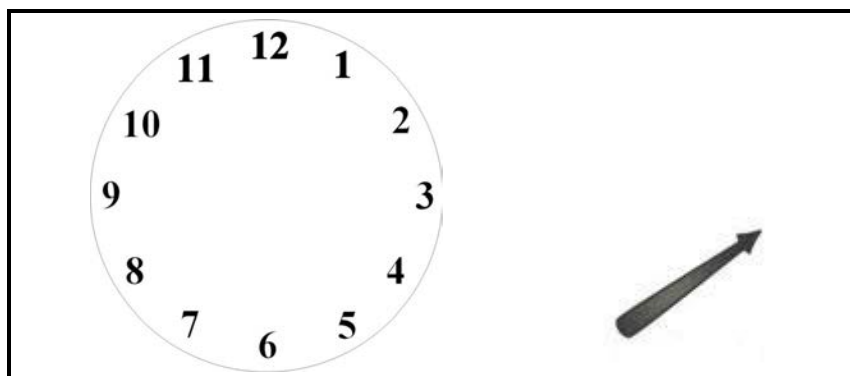

Αν χρησιμοποιείτε την κλεψύδρα στην κουζίνα, τραβήξτε την προσοχή του στο γεγονός ότι αυτός είναι ένας άλλος τρόπος μέτρησης του χρόνου. Η κλεψύδρα είναι ένας πολύ καλός τρόπος να βοηθήσετε τα παιδιά να ελέγξουν το χρόνο μιας δραστηριότητας και να αρχίσουν να συνειδητοποιούν τη 'διάρκεια' μιας πράξης. Αν για παράδειγμα αργεί να ετοιμαστεί για το σχολείο ή για να πάει για ύπνο, παίξτε με την κλεψύδρα (π.χ. «για να δούμε αν θα προλάβεις μέχρι να τελειώσει η κλεψύδρα»). Όταν παίζετε μαζί ένα παιχνίδι, πάρτε και την κλεψύδρα μαζί και προτείνετε στο παιδί σας να παρατηρήσει πόσες φορές θα γεμίσει η κλεψύδρα μέχρι να τελειώσει το παιχνίδι.

Το ρολόι βοηθάει στην αναγνώριση των αριθμών και εξοικειώνει τα παιδιά με έναν από τους τρόπους με τους οποίους μετράμε το χρόνο. Φτιάξτε ένα ψεύτικο ρολόι κόβοντας έναν κύκλο από χοντρό χαρτόνι (χαρτόκουτο) και δυο χαρτονένιους δείκτες. Στερεώστε τους δείκτες στο κέντρο του κύκλου με διπλόκαρφο και σημειώστε τους αριθμούς στην περιφέρεια του κύκλου (βλ. Σχήμα 1). Δώστε το στο παιδί να το χρωματίσει. Χρησιμοποιήστε το ρολόι αυτό για να του δείχνετε την ώρα ή για να παίξετε μαζί του. Για παράδειγμα, σας λέει μια ώρα και εσείς βάζετε τους δείκτες στη σωστή θέση, το ίδιο κάνει αργότερα το παιδί σας. Δηλαδή, του λέτε η ώρα είναι 12.00 και το παιδί πρέπει να βάλει τους δείκτες στη σωστή θέση, κ.λπ. Αργότερα μπορείτε να παίξετε και με τα λεπτά (π.χ. η ώρα πριν λίγο ήταν 11.00 και πέρασαν 5 λεπτά, πού θα βάλουμε το μεγάλο δείκτη; κ.λπ.).

Σχήμα 1.

Μέτρο, μεζούρα & χάρακες

Στο σπίτι μας έχουμε οι περισσότεροι διάφορα εργαλεία μέτρησης του μήκους: μεζούρες, ταινίες μέτρησης ή ξύλινο σπαστό μέτρο, χάρακες κ.ά. Χρησιμοποιήστε τα μαζί με το παιδί σας όταν θέλετε να κάνετε διάφορες μετρήσεις (π.χ. να μετρήσετε ένα κομμάτι ύφασμα για να ράψετε ένα μαξιλάρι, το παράθυρο για να υπολογίσετε πόσο ύφασμα χρειάζεστε για την καινούργια κουρτίνα, το άνοιγμα της πόρτας για να δείτε αν περνάει από εκεί κάποιο έπιπλο που θέλετε να μετακινήσετε κ.ά.). Κάντε όλη τη διαδικασία της μέτρησης περιγράφοντας κάθε σας δράση (π. χ. «*τώρα θα βάλω την αρχή του μέτρου ακριβώς εδώ, για δεξ ποιόν αριθμό βλέπουμε εδώ στην άκρη; Το μηδέν, ωραία και στην άλλη άκρη εκεί που τελειώνει το παράθυρο; Ένα 8 και ένα 5, μάλιστα αυτό το παράθυρο έχει ύψος 85 πόντους. Ας το σημειώσουμε κάπου για να μην το ξεχάσουμε*»). Χρησιμοποιήστε το μέτρο (την ταινία μέτρησης ή τη μεζούρα) για να μετρήσετε το ύψος του παιδιού και μετά το δικό σας ή άλλων μελών της οικογένειας. Αν μπορείτε να «σημειώσετε» κάπου, με κάποιο τρόπο, τις μετρήσεις σας κάντε το, ώστε να μπορείτε να ξαναγυρίσετε σε αυτές στο μέλλον και να κάνετε συγκρίσεις («*ψήλωσες δυο πόντους από την τελευταία φορά που σε μέτρησα...*»). Μπορείτε επίσης να κρεμάσετε μια μακριά λωρίδα από χαρτί του μέτρου σε κάποιο σημείο που να μην εμποδίζει και εκεί να σημειώνετε τις μετρήσεις σας ή προτείνετε στο παιδί σας να βρει έναν τρόπο να σημειώνει!

Απάντηση!

Και στις τέσσερις περιπτώσεις, τα παιδιά καθώς χρησιμοποιούν το ημερολόγιο, την κλεψύδρα, το τηλέφωνο ή τον τηλεφωνικό κατάλογο, τις μεζούρες και το μέτρο, ενθαρρύνονται: να χρησιμοποιήσουν τον προφορικό λόγο, να «διαβάσουν» (π.χ. αριθμούς επάνω στη μεζούρα και στο ημερολόγιο, ονόματα στον τηλεφωνικό κατάλογο, ημέρες και μήνες στο ημερολόγιο, κ.λπ.), να βρουν τρόπους να «σημειώσουν» (ζωγραφίσουν, γράψουν), να χειριστούν μαθηματικές έννοιες (να εξοικειωθούν με τα αριθμητικά σύμβολα, να δουν πως χρησιμοποιούνται τα αριθμητικά σύμβολα σε διαφορετικά εργαλεία, να μετρήσουν το μήκος ή το χρόνο, να λύσουν απλά προβλήματα) και να εξοικειωθούν με τον τρόπο χρήσης διάφορων καθημερινών εργαλείων.

Φορείς Υλοποίησης

ΠΟΛΥΔΡΟΜΟ: Ομάδα και Περιοδική Έκδοση για τη Διγλωσσία και τον Πολυπολιτισμό στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία & **ΤΕΠΑΕ, ΑΠΘ**

www.polydromo.gr
polydromo@polydromo.gr

Συγγραφή Κειμένου

Μαρία Παπανδρέου, Μαρία Μπιρμπίλη, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, ΑΠΘ

Συντονισμός Προγράμματος

Μπιρμπίλη Μαρία, Τσοκαλίδου Ρούλα
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Email: mmpirmpiri@nured.auth.gr
tsokalid@nured.auth.gr

Website: www.polydromo.gr/dialogos

Επιμέλεια - Επεξεργασία
Γεωργία Πετράκη, Εύη Μάρκου

Με την ευγενική στήριξη

